

Martin Scherstra

Lief en leed

Alles loopt
op rolletjes. Of toch
niet helemaal..?

Roman

Lief en leed

Van Martin Scherstra verschenen bij Uitgeverij Zomer & Keuning o.a.

De storm

Overstag

Oud zeer

Het Baken

Adempauze

Martin Scherstra

Lief en leed

UITGEVERIJ ZOMER & KEUNING

ISBN 9789020540659
ISBN e-book 9789020540666
ISBN Grote Letter 9789020540673
NUR 344

© 2021 Uitgeverij Zomer & Keuning
Postbus 13288, 3507 LG Utrecht

Omslagontwerp Liesbeth Thomas, t4design

www.romanserie.nl
www.martinscherstra.nl

Alle rechten voorbehouden

Uitgeverij Zomer & Keuning vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze om te gaan met natuurlijke bronnen. Voor de papieren editie van dit boek is daarom gebruikgemaakt van papier waarbij zeker is dat de productie ervan niet heeft geleid tot bosvernietiging.

Proloog

‘Bent u de dienstdoende arts?’

Maja glimlachte door haar vermoeidheid heen toen een boomlange man van middelbare leeftijd de afdeling Spoedeisende Hulp van het Medisch Centrum Leeuwarden op liep, waar zij met een patiënt uit haar praktijk naartoe was gesneld. Het team van de SEH was met haar patiënt achter de klapdeuren verdwenen, waardoor Maja nu alleen op de afdeling was.

Met bange ogen keek de man om zich heen.

‘Nee, dat niet,’ begon ze welwillend, ondanks de lange dag en haar vermoeidheid. ‘Ik ben huisarts...’

‘Dus u bent een dokter,’ stelde de man met een zucht van verlichting vast. ‘Kunt u alstublieft meekomen? Mijn vrouw,’ stamelde hij. ‘Ze... O, alstublieft, doet u toch iets!’

De vermoeidheid gleed als een deken van haar af. Er was duidelijk iets ernstigs aan de hand. Ze wierp een snelle blik op de klapdeuren, maar het zag er niet naar uit dat er snel iemand zou komen. Er zat niets anders op dan zelf te gaan helpen.

‘Ik zal met u meegaan, meneer...?’

Op dat moment verscheen er een vrouw op de afdeling. Een stevige vrouw die een bloedende vinger omklemde.

‘Maar poepsie toch!’ riep de man haar toe. ‘Je zou in de auto blijven wachten.’

‘En de hele auto onder het bloed druppen, zeker?’ antwoordde de vrouw, die duidelijk minder onder de indruk van haar gewonde vinger was dan haar man. Ze stak haar hand uit, zodat Maja kon kijken. ‘Dat krijg je van zijn lang zal ze leven niet meer uit de bekleding!’

‘Mijn vrouw was bezig met aardappelen schillen,’ legde de man uit.

‘Ze heeft haar vinger bijna geamputeerd!’

Maja bekeek de vinger. Het viel gelukkig allemaal nogal mee. De snee was niet erg diep en zo op het eerste gezicht waren er geen vitale vaten geraakt. Het bloeden stelpde al. Eigenlijk was het niet de bedoeling dat patiënten zonder verwijzing naar de SEH kwamen en al helemaal niet met zo’n eenvoudig wondje, maar dat zou ze het tweetal straks wel duidelijk maken. Het leek haar beter om eerst de vinger te verbinden en de man daarna aan te spreken op zijn ongegronde paniek, die de toch al overbezette SEH er niet bij kon hebben.

‘Het bloed spoot eruit, dokter!’ rilde de man.

‘Je overdrijft,’ verzuchtte zijn vrouw, rollend met haar ogen. ‘Zoals altijd!’

Maja keek om zich heen. Ze had desinfecterende alcohol, medische absorberende watten en een pleister nodig. Tegen een wand stond een rek met verbandspullen. Daar vond ze de dingen die ze nodig had. Ze wees de vrouw een stoel aan. ‘Als u daar wilt gaan zitten, mevrouw, dan ga ik...’

‘Maja?’

De drie keken op. Een verpleegster kwam door de klapdeuren op hen toe gelopen. ‘Ik dacht al dat ik stemmen hoorde.’ Ze keek van Maja naar het echtpaar. ‘Wat is er aan de hand?’

In het kort legde Maja uit waarom de twee naar de SEH waren gekomen. ‘En omdat jullie bezig waren, besloot ik mevrouw te helpen,’ beëindigde Maja haar relaas.

De verpleegster begreep het. ‘Zal ik het nu maar overnemen?’

Maja keek haar dankbaar aan. Ineens was de vermoeidheid weer helemaal terug. ‘Graag. Is er al iets meer bekend over mijn patiënt?’

De verpleegster pakte een flesje desinfecterende alcohol en een zakje watten uit een doos. ‘Je patiënt heeft een beroerte gehad, zoals je al vermoedde,’ zei ze. ‘Dankzij jouw snelle handelen waren we er op tijd bij en zal hij er weinig tot geen restschade aan overhouden.’

‘Daar ben ik blij om... O, neem me niet kwalijk.’ Maja geeuwde achter haar hand.

‘Ga naar huis, Maja,’ glimlachte de verpleegster. ‘Jouw werk zit er

voor vandaag op. Morgen heb je een vrije dag, toch?’

‘Nou, niet echt,’ grimaste Maja. ‘De tweeling is morgen jarig en dat moet natuurlijk gevierd worden. En ik heb weekenddienst.’

‘Ga naar huis en kruip onder de wol,’ zei de verpleegster, en ze ging tegenover de vrouw zitten. ‘Morgen is er weer een dag!’

Als ze nu wegging, kon ze rond middernacht thuis zijn. Dan liep haar dienst af en kon zij slapen zonder onderbrekingen. Een heerlijk vooruitzicht!

‘Goed dan,’ zei ze. Haar patiënt was in goede handen, dat maakte het gemakkelijker. ‘En u, meneer,’ zei ze tegen de paniekvogel die nog steeds met een van afgrijzen vertrokken gezicht naar de vinger van zijn kalme vrouw keek, ‘zou ook wat rust kunnen gebruiken. Ga de volgende keer dat zoiets gebeurt naar de Huisartsenpost, die is ervoor bedoeld.’

Ze liep de deuren van de SEH uit en eenmaal op de parkeerplaats bleef ze even staan om van de weldadige rust om haar heen te genieten. Hoog in de lucht kon ze de ontelbare sterren zien twinkelen als kleine diamanten op een zwartfluwelen lap. Een zachte bries beroerde haar gezicht en speelde door haar haar.

De afgelopen dagen waren hectisch en druk geweest, de nachten gebroken. Ach, daaraan was ze in de loop der jaren wel gewend geraakt. Het hoorde er immers allemaal bij. In dienst staan van je medemens. Dat en het hebben van een druk gezin eiste echter af en toe zijn tol, zoals nu het geval was.

Maja zoog haar longen vol frisse lucht en voelde zich meteen een stuk beter. Niet zeuren, vermaande ze zichzelf. Dit is je leven en hier geniet je van. En dat was waar. Ze zou niet anders meer willen.

Maar, bedacht ze met een glimlach, terwijl ze naar haar auto liep, het kon geen kwaad om zo af en toe een paar uurtjes extra bij te slapen!

‘De meeste ouders zeggen dat kinderen een groot geschenk zijn,’ verzuchtte Maja de volgende morgen tegen Hiltsje Jellema, terwijl ze een zak paprikachips opentrok en de inhoud over enkele schaalpjes verdeelde. ‘De meeste ouders zeggen ook dat er dagen zijn waarop je ze het liefst terug zou willen geven!’

Om hen heen leek het alsof een stelletje bouwvakkers had besloten het huis af te breken zonder de inwoners daarvan in kennis te stellen. Er werd met de deuren geslagen, tegen muren gebonkt en in de tuin werd vakkundig een houten picknicktafel gemold.

Hiltsje, een vrouw van in de zestig, gekleed in een grijze gebloemde jurk en met een zwierig hoedje op haar hoofd waaruit een geknakte fazantenvaar stak, keek met grote ogen om zich heen. ‘En dit zou best eens een van die dagen kunnen zijn. Mensenlief, wat een herrie!’

Maja schoot in de lach. Ze had een goede nachtrust gehad, al had ze voor haar gevoel nog wel wat langer willen slapen. Nog steeds voelde ze zich een beetje moe. Ze wees op de vrolijke slingers die overal door het huis waren opgehangen en de grote taart in de vorm van een voetbal die op het aanrecht stond. ‘Welkom op het verjaardagsfeest van onze tweeling, Hiltsje.’

Op dat moment renden vanuit de tuin twee jongens met ooglapjes op de keuken in. Ze werden op de hielen gezeten door een meisje dat zich had verkleed als een piraat en vervaarlijk zwaaide met een kartonnen zwaard. Haar haren piekten alle kanten uit. ‘Ik krijg jullie wel, kereltjes!’ riep ze en ze probeerde te klinken als een echte piraat. ‘Ik ben Pieta Piraat! Arf! Arf!’

De kinderen stoven de bijkeuken in, en weer naar buiten.

‘Moet je luisteren,’ zei Hiltsje, nadat de rust enigszins was terugge-

keerd. ‘Je hebt het niet van mij, maar ik heb gehoord dat Anja de Jong iets heeft met Arne Bierma!’

Maja antwoordde niet meteen. Hiltsje was een schat van een vrouw, maar in Burdaard en omgeving stond ze bekend als een onverbidde-lijke roddeltante die over alles en iedereen een mening had. Als men-
sen haar door het dorp zagen rijden op haar zwarte omafiets, liepen ze liever een blokje om of doken weg achter geparkeerde auto’s. Dat Hiltsje haar deze middag met de feestelijkheden rond de verjaardag van de tweeling hielp, was te danken aan het simpele feit dat ze zich-
zelf daarvoor had uitgenodigd. Ondanks alle tegenargumenten die Thijs en Maja hadden aangevoerd, had ze van geen nee willen horen en stond erop om hen te ontlasten, zodat het stel zich met de gasten bezig kon houden. Ten slotte hadden ze zich er maar bij neergelegd. En ach, Hiltsje bedoelde het goed.

Hiltsje trok haar neus op. ‘Nou, wat vind je daarvan?’

Maja moest even moeite doen om zich op het gesprek te concen-
treren. Anja de Jong en Arne Bierma? Ze had die namen nog nooit gehoord. ‘Wie zijn dat?’

Hiltsje snoof diep en trok een gezicht alsof ze zojuist in een hand-
jevol zilveruitjes had gebeten. ‘Die ken je toch wel? Anja van Beauty-
salon Anja. En Arne van de sportschool.’

Maja schudde haar hoofd. ‘Nee, het spijt me...’

Hiltsje boog naar haar toe en gebaarde Maja dichterbij te komen, waarbij ze de kinderen buiten nauwlettend in de gaten hield. Alsof ze bang was te worden afgeluisterd. Ze trok een zuinig mondje. ‘Er wordt gefluisterd dat die twee in zonde leven en dat zij zwanger van hem is...’

Een ijselijke gil boven hun hoofden deed Hiltsje op haar benen wankelen en het aanrecht vastgrijpen van schrik. ‘Ieh!’ piepte ze. ‘Wat is dat?’

Onverstoord zette Maja de schaaltes met chips op het dienblad. ‘Och, dat is Berdien. Waarschijnlijk heeft een van de kinderen haar kamer als verstopplaats willen gebruiken.’

‘Wegwezen!’ klonk het bovenaan de trap en een jongen van een jaar of zes, zeven denderde met grote schrikogen de trap af.

‘Het feest is beneden, jongmens,’ riep Hiltse hem toe, waarna hij maakte dat hij buiten kwam.

‘Mem!’ Een dertienjarig meisje in een spijkerbroek en een groen slobbershirt daalde de trap af. Haar donkerblonde, sluike haar werd met een elastiekje bij elkaar gehouden en viel in een staart op de rug. Haar hazelnootbruine ogen gingen schuil achter een Harry Potter-brilletje. ‘Kun je die kinderen niet beneden houden? Ik wil ze niet in mijn kamer hebben! O, dag, mevrouw Jellema.’

Hiltse glimlachte haar beminnelijk toe. ‘Dag kind,’ begroette ze de tweede dochter in het gezin Franken. ‘Gefeliciteerd met je broertjes.’

‘Dank u,’ antwoordde het meisje zonder enig spoor van enthousiasme in haar stem.

‘Weet ik, liefje,’ reageerde Maja op haar dochters opmerking. Ze geeuwde achter haar hand. ‘Neem me niet kwalijk. Ik heb nu eenmaal maar één stel ogen in mijn hoofd, Berdien.’ Ze hield haar het dienblad voor. ‘Wees eens lief en breng dit naar buiten, ja?’

Berdien slaakte een zucht alsof ze het lot van de wereld op haar schouders droeg, maar nam toch het dienblad aan. ‘O, mam, hier heb ik dus zó geen zin in! Ik dacht dat Jetske zou helpen?’

Maja liep naar het raam en duwde de vitrage een beetje opzij, waarbij haar mondhoeken zich krulden tot een glimlach. ‘Dat doet ze ook, maar op een andere manier. Kijk maar.’ Ze deed een stapje opzij.

Nieuwsgierig kwamen Berdien en Hiltse dichterbij en keken uit het raam. Wat ze zagen, deed Berdien in de lach schieten en Hiltse van verontwaardiging nog dieper snuiven dan ze van nature al deed.

Jetske, de oudste van de kinderen Franken, bevond zich halverwege de tuin en werd omringd door een zestal kinderen die verkleed waren als cowboy en indiaan. Als een stelletje wilden dansten ze om haar heen. Ze zat op de grond, haar handen waren met een theedoek op haar rug gebonden. Ze zag er doodongelukkig uit en haar kleren en haar waren een puinhoop.

‘Och, dat arme schaap,’ riep Hiltse vol medeleven uit. ‘Dat kind heeft geen schijn van kans tegen die overmacht.’

‘Ik stuur de cavalerie,’ mompelde Maja, en ze duwde haar dochter

zachtjes in de richting van de deur. ‘Ga je zus redden, Berdien!’

Berdien rolde opstandig met haar ogen maar deed wat er van haar gevraagd werd.

‘Waar is de tweeling eigenlijk?’ vroeg Hiltse, die het jarige tweetal nog niet had gezien. Ze had meteen de regie in de keuken overgenomen en was begonnen met het snijden van kaas en worst.

Maja kneep wat mayonaise uit een tube in een schaal. ‘O, die jongens moeten hier wel ergens rondlopen.’

Het feest was inmiddels goed op gang gekomen. Verschillende ouders bleven, want een paar moeders hadden aangeboden Maja te helpen de chaos binnen de perken te houden. Ook enkele vaders bleven en keken in de woonkamer naar de voetbalwedstrijd Heerenveen tegen Cambuur. Maar de wedstrijd was al even bezig, zodat een paar teleurgestelde vaders noodgedwongen toch enkele mooie momenten hadden moeten missen.

‘Heb ik veel gemist?’ vroeg Siebo de Graaf, die als laatste arriveerde. Hij had twee kartonnen dozen bier bij zich, die hij op de salontafel zette. ‘Het spijt me, maar Ingrid wilde eerst nog even langs de drogist...’

‘Sst!’

Siebo, een goede vriend van Thijs, plofte tussen twee andere vaders op de bank.

‘Cambuur maakte bijna een doelpunt,’ zei er een.

‘Bijna, hè!’ grinnikte Thijs Franken, die absoluut geen fan was van Cambuur. Zijn kin was ongeschoren en zijn blonde krullen waren weggestoken onder de cap die hij meestal achterstevoren op zijn hoofd droeg.

‘Heerenveen is weergaloos goed.’

‘Sst!’

In de keuken en in de tuin werd het volume van het verjaardagsfeest opgevoerd.

Thijs richtte de afstandsbediening op de televisie en zette het geluid wat harder. ‘Kijk die Erik Schouten eens rennen!’

‘Ricardo van Rhijn!’ riep een andere vader uit. ‘Daar komt die Van Rhijn weer! Hij...’

Van het ene op het andere moment schakelde de televisie over naar een ander kanaal. *Sesamstraat*, waarin Pino een verdrietig liedje zong over een muis die zich had verslikt in een stukje kaas en nu de hik had. De voetbalgekke vaders sprongen verontwaardigd en geschokt overeind. ‘Hé, wat is dat nou?’

Hun ogen richtten zich op Thijs. ‘Blijf van die afstandsbediening af!’

Thijs wees op het kleine apparaat, dat op de leuning van zijn stoel lag. ‘Ik doe helemaal niets.’ Hij pakte de afstandsbediening op, richtte die op de televisie en meteen versprong het beeld weer naar de voetbalwedstrijd. Hij legde de afstandsbediening op tafel. ‘Dat ding heeft de laatste tijd wel vaker kuren.’

‘Misschien wordt het tijd voor een nieuw toestel, ouwe jongen,’ vond Siebo. Hij had zichzelf een grote zak paprikachips toegeëigend, waaruit hij handenvol in zijn mond propte. ‘Dat ding is een oudje!’

‘Misschien ligt het aan deze afstandsbediening,’ dacht Thijs. ‘Ik had er nog een, maar waar die gebleven is?’

‘Stil nou!’

De wedstrijd ging verder en al snel verloren de mannen zich weer helemaal in het balspel. Heerenveen liet Cambuur alle hoeken van het veld zien, maar de voetbalclub uit Leeuwarden was een sterke tegenstander die zich niet zo snel van de wijs liet brengen.

Ineens was Pino weer aan het zingen. Iedereen kreunde.

‘Toe nou, Thijs! Zet hem snel weer goed.’

Thijs begreep er niets van. De afstandsbediening lag immers op tafel. Niemand had hem aangeraakt.

Nog voor Thijs het apparaat kon pakken griste iemand anders het van de tafel, en richtte. Meteen verschenen de voetballers weer in beeld. Yes!

Maar nog geen twee tellen later was Pino weer terug. De vaders kreunden; Siebo gooide een handje chips de lucht in. ‘Hier is toch geen bal aan!’

‘Het spijt me, mannen,’ zei Thijs schouderophalend, de afstandsbediening weer overnemend. ‘Ik weet niet wat het is...’

‘Maar wij wel, nietwaar jongens?’

Alle hoofden draaiden zich in de richting van de deur.

In de deuropening stonden drie personen. Maja en twee jongens, die met een schuldig gezicht naar hun tenen staarden.

‘Deze twee hebben iets op te biechten, heren.’

Thijs keek de jongens onderzoekend aan. ‘O?’

Schoorvoetend liet een van hen hem een klein, zwart kastje met gekleurde knopjes zien. Het was een exacte kopie van de afstandsbediening die hij vasthield.

‘De verdwenen afstandsbediening!’

‘Alleen was hij dus niet verdwenen,’ zei Maja, die haar lachen nauwelijks kon bedwingen. ‘Jouw zoons hebben hem achterovergedrukt om een geintje uit te halen.’

Thijs begon te begrijpen hoe de vork in de steel zat. ‘Jullie wisselden steeds van zender.’

De hoofden van de jongens zakten nog dieper tussen de schouders.

Klaas had zijn blonde krullen en lichtbruine ogen van de kant van zijn vader geërfd. Daarbij waren zijn neus en wangen bedekt met kleine sproetjes. ‘Ben je nu boos op ons, heit?’

‘Het was maar een grapje,’ viel Jan zijn tweelingbroer bij. Qua uiterlijk leek hij als twee druppels water op Klaas, alleen had hij een moedervlek op zijn kin. ‘Echt waar!’

‘Dat zijn geen grapjes,’ vond Siebo en hij nam de afstandsbediening van Thijs over. De andere vaders bromden instemmend en schudden meewarig hun hoofden.

‘Zet die zender maar weer terug, Siebo,’ zei Peter Westra, een andere vriend van Thijs. ‘Misschien kunnen we de wedstrijd nu eindelijk volgen zonder onderbrekingen.’

Siebo drukte op het knopje en meteen vulde het beeldscherm zich met een uitzinnige menigte op de tribunes, waar enkele ogenblikken eerder een ovationeel applaus was losgebarsten waarvan de echo nog nagalmde.

‘Wat is er gebeurd?’

‘Wat denk je? Iemand heeft natuurlijk een doelpunt gemaakt!’

‘Ja, goochemerd, dat begrijp ik ook wel! Maar welke ploeg?’

Thijs wisselde een blik van verstandhouding met Maja. De pretlichtjes in haar blauwe ogen en de brede grijns om haar mondhoeken spraken boekdelen. Ze vond het voorval wel amusant. Hij ergens ook wel, maar toch vond hij dat hij zijn vaderlijk gezag moest laten gelden. De jongens waren stout geweest en moesten weten dat hun actie nu eenmaal niet zonder gevolgen kon blijven.

Hij keek hen een voor een streng aan. ‘Hebben jullie er spijt van, mannen?’

Jans hoofd ging heftig op en neer. ‘Ja, heit.’

‘En jij, Klaas?’

‘Heel erg, heit,’ antwoordde de jongen met grote, afwachtende ogen.

Thijs knikte. ‘Mooi zo.’

De jongens durfden al te hopen dat het hele voorval met een sisser af zou lopen. Maar dat liep toch anders.

‘Jullie zijn natuurlijk wel stout geweest. Dat vinden jullie zelf toch zeker ook wel?’

De jongens lieten hun hoofden weer zakken.

Thijs gaf Maja een knipoog. ‘Ik weet het goed gemaakt. Als jullie mem een handje gaan helpen in de keuken, dan praten we er verder niet meer over.’

‘Mem helpen?’

Ook Maja begreep het niet goed. Was dit de straf die haar echtgenoot voor de jongens in gedachten had? Haar helpen in de keuken?

‘Sst!’ klonk het om hen heen.

Thijs liet zijn stem dalen en antwoordde: ‘Ja, afwassen, opruimen...’

Jans gezicht betrok. ‘Maar we zijn jarig, heit. We moeten met onze vriendjes spelen en...’

Maja keek haar zoon van opzij aan. ‘Dat had je ook van tevoren kunnen bedenken, Jan. Heit heeft... O, neem me niet kwalijk.’ Er klonk gerinkel van een telefoon. Ze diepte haar telefoon op uit haar broekzak en de volgende tonen waren luid en duidelijk te horen. Ze herkende het nummer op de display. ‘Met Maja Franken,’ meldde ze zich, waarbij ze zich omdraaide en terug naar de keuken liep.

Thijs kwam overeind uit de stoel. ‘Naar de keuken, jullie,’ droeg hij de jongens op.

‘Sst!’ Enkele vaders gebaarden dat ze stil moesten zijn. ‘De wedstrijd!’

‘Ja, ja!’ Thijs duwde de tweeling voor zich uit naar de keuken. Hij vond het jammer dat hij de wedstrijd niet kon uitkijken, maar hij had Maja beloofd te zullen helpen.

Inmiddels was Maja naar een rustiger plekje in het huis gelopen om de beller te woord te staan. ‘Wanneer zijn haar vliezen gebroken, Piet? Een uur geleden? En heeft ze weeën?’ Aan de andere kant van de verbinding klonk een oerkreet, waardoor zelfs Thijs, de jongens en Hiltsje bij het aanrecht geschrokken opkeken. ‘Goed, we kunnen vaststellen dat Jannie weeën heeft. Hoe vaak komen ze? Om de vijf minuten? Ja, dat gaat zeker snel...’ Ze legde haar hand op het spreekgedeelte van haar mobieltje en keek Thijs aan. ‘Jannie Bouma gaat bevallen, en zo te horen wil het kindje snel geboren worden.’

Thijs begreep het. Als huisarts deed Maja ook weleens bevallingen, want er was hier geen verloskundigenpraktijk en daarom hield ze de traditie van de verloskundig actieve huisarts in stand. Vaak was zij eerder ter plaatse dan de verloskundige, die verder moest rijden – en die door veel ouders later gebeld werd dan zij, hun vertrouwde huisarts. Ze had ook Jannie en Piet beloofd bij de bevalling aanwezig te zijn, zelfs als ze geen dienst had. ‘Ga maar,’ zei hij. ‘Ik red me wel.’

‘Ik blijf wel hier om de boel in de gaten te houden,’ liet Hiltsje weten. Het was geen vraag of een voorstel, ze deelde het mee. ‘Dat zal wel nodig zijn. Mannen blijven nu eenmaal kinderen. Zodra ze een bal zien rollen, vergeten ze alles en iedereen!’

Thijs wierp Maja een hulpeloze blik toe. Zijn lippen vormden een help!

Maja moest haar best doen om niet te lachen. In plaats daarvan bedankte ze Hiltsje. ‘Je bent een engel.’

Hiltsje knikte. ‘Ja, dat zeggen er wel meer!’

Thijs kreeg een luchtkusje. ‘Ik kom nu naar jullie toe, Piet,’ richtte ze haar aandacht weer op de aanstaande vader, die nog steeds aan de te-

lefoon hing. ‘Ja, zet alvast maar water op. Is het niet voor de bevalling, dan kunnen we altijd eerst nog even een kopje thee drinken. Tot zo!’

Glimlachend verbrak Maja de verbinding. ‘Je gaat je bijna afvragen wie er gaat bevallen. Piet of Jannie.’ Ze borg haar telefoon weer op. ‘Het spijt me dat ik er zo plotseling vandoor moet,’ verontschuldigde ze zich bij Thijs en Hiltse. ‘Maar ik heb het beloofd en... Nou ja, belofte maakt schuld.’

Hij liep op haar toe en nam haar in zijn armen. ‘Het is goed, leave,’ zei hij. ‘Help een mooi kindje op de wereld zetten.’

Ze keek naar hem op. ‘Jannie zal het meeste werk moeten doen,’ zei ze met glimmertjes in haar ogen. ‘Ik hoef de baby alleen maar af te navelen.’

Hij wiebelde even veelbetekenend met zijn wenkbrauwen. ‘Maar zoals jij baby’s afnavelt, zo doet niemand het.’

Ze hield zijn ogen met de hare gevangen. ‘Meneer Franken,’ zei ze zacht. ‘Bent u mij aan het plagen?’

De twinkeling in haar ogen miste zijn uitwerking niet. Thijs merkte dat zijn hart sneller begon te kloppen en hij voelde een aangename kriebel in zijn onderbuik. Eind november waren ze twintig jaar getrouwd, maar hij hield nog net zoveel van haar als op de dag waarop hij zijn ring om haar vinger had geschoven en zij hem haar jawoord had gegeven. Nee, meer nog dan toen. Zo oneindig veel meer. ‘Ik zou het niet durven, leave,’ antwoordde hij met een scheef lachje.

Maja smolt bij de blik die hij haar schonk en voelde de vermoeidheid van zich afglijden. Het was een blik van genegenheid; van een diepe liefde die in intensiteit niets had afgenomen met het verstrijken van de jaren. Ze waren al zo lang samen, en ze verheugde zich op de jaren die nog zouden volgen. Thijs was haar alles, haar rots in de branding en haar grote liefde. Zonder hem stelde het leven niets voor, zonder hem... Nee, daar wilde ze niet eens aan denken!

Toch waren de laatste weken niet zonder de nodige frustraties geweest. Hij had haar verweten dat ze te hard werkte, en diep in haar hart wist ze dat hij daarin gelijk had. Maar hoe kon ze anders? Ze runde eigenhandig een huisartsenpraktijk en haar patiëntenbestand

groeide nog steeds. Ze had geen assistente of collega's die haar werk uit handen konden nemen. Het was wel zeker dat ze af en toe wat te veel hooi op haar vork nam.

Maar dat gold ook voor Thijs. Die was altijd aan het werk. Deed hij niet het huishouden, dan werkte hij wel aan een nieuw gerecht of boek, of had hij een overleg met Rein Nanninga, de aannemer die zijn kookstudio zou gaan bouwen.

Dat en het drukke gezinsleven begonnen hun tol te eisen, zowel bij Thijs als bij haar. O, ze hielden onvoorwaardelijk van elkaar, maar de laatste keer dat ze de liefde hadden bedreven kon Maja zich niet meer herinneren...

En dan was er nog Linda Helder, die ze tijdens een opfriscursus had ontmoet en met wie ze contact was blijven houden. Linda was ook huisarts, maar was onlangs in een maatschap gestapt; een huisartsenpraktijk in de binnenstad van Leeuwarden. Een kleine twee weken geleden had Linda haar opgebeld en verteld dat een collega-huisarts van plan was uit de maatschap te stappen. Hij wilde het rustiger aan gaan doen om meer tijd met zijn kleinkinderen door te kunnen brengen. Nu er een vacature vrijkwam, had Linda gevraagd of zij hier misschien iets voor voelde.

Maja had zich geveild gevoeld, maar had toch geweigerd. Na de nodige opstartproblemen kon ze nu zeggen dat ze haar droombaan had gevonden. Het was een praktijk aan huis, dus haar gezin was altijd dichtbij.

Toch was onlangs de twijfel toegeslagen. In een maatschap kon je overleggen met collega's, de kosten delen en de afspraken verdelen. Dat kon nu allemaal niet. Alles stond of viel met haar. Als ze echter de uitdaging aannam, betekende dit ook een totale verandering in het leven van de overige gezinsleden. Het gezin kon dan niet langer in Burdaard blijven, maar zou naar Leeuwarden moeten verhuizen.

Thijs en de kinderen waren geboren en getogen in Burdaard. Zij was als tiener samen met haar ouders in het dorp komen wonen. De kinderen hadden er hun vrienden en Thijs had grootse plannen met zijn kookstudio.

Ze had zich door Linda laten overhalen om langs te komen en ja, eerlijk was eerlijk, toen was het toch gaan kriebelen. De Leeuwarder praktijk liep als een geoliede machine, de afspraken werden door een receptioniste gemaakt en iedere middag was er overleg. In haar eigen praktijk nam ze zelf de telefoon aan om afspraken te noteren, hield ze zelf de administratie bij en als ze met een collega wilde overleggen, moest ze die zelf bellen.

Maar mocht ze van haar gezin verlangen dat ze hun leven hier opgaven, zodat zij zich in een nieuw avontuur kon storten? Mocht ze zo egoïstisch zijn?

Ze had er nog niet met Thijs over gesproken. Ze wist niet goed hoe ze het onderwerp ter sprake moest brengen, zeker niet als ze zag hoezeer hij zich verheugde op zijn eigen plannen.

Linda had in de tussentijd een paar keer gebeld en gevraagd of ze al een besluit had genomen. Dat had ze nog steeds niet. En Linda kennende zou die niet eeuwig op een antwoord blijven wachten. Misschien moest ze het vanavond toch maar eens ter sprake brengen, bedacht ze, terwijl ze haar armen om zijn hals sloeg en Thijs diep in de ogen keek. Ze wilde eerst zijn reactie horen, pas daarna zou ze een beslissing kunnen nemen. En of die nou positief of negatief was, ze zou erin berusten. Maar dan moest er wel eerst gepraat worden. ‘Kus me,’ zei ze en ze tuitte haar lippen.

‘Graag.’ Hij nam haar in zijn armen en boog zijn hoofd om haar mond te kussen.

‘Jullie gaan toch niet zoenen, hoop ik?’ vroeg Jetske, die zich eindelijk had kunnen bevrijden en nu met Berdien de keuken in liep met een dienblad vol lege bierflesjes, chipsbakjes en glazen.

De zestienjarige Jetske was het evenbeeld van haar moeder. Haar blonde haren vielen op haar schouders en haar blauwe, sprekende ogen waren een beetje aangezet met mascara.

‘Ieuw!’ griezeld Berdien. ‘Toe even, zeg!’

‘Er zijn kleine kinderen bij,’ deed Klaas een duits in het zakje.

‘Teiltje!’ ginnegapte Jan.

Thijs keek op Maja neer en glimlachte. ‘Stoor u niet aan de kinde-

ren, mevrouw Franken. En laat u kussen!' En met veel gevoel voor dramatiek drukte hij zijn lippen op de hare.

Zijn lippen voelden heerlijk en vertrouwd en in haar onderbuik begon het te kriebelen alsof er allemaal vlindertjes in rondfladderden. Die uitwerking had hij altijd op haar als hij haar kustte.

'Teuw!' deed Berdien weer.

'Ouders, alsjeblijft!' verzuchtte Jetske.

Hiltsje voelde het schaamrood op haar wangen en sloeg snel haar handen voor de ogen van de tweeling.

'Hé!' protesteerde Klaas.

'Wie heeft het licht uitgedaan?' vroeg Jan.

Maja liet Thijs los, niet omdat ze zich opgelaten voelde, maar omdat Jannie Bouma op haar wachtte. 'Ik ga snel mijn spullen pakken.' Ze keek haar kinderen aan. 'Jullie helpen heit en Hiltsje met opruimen? Vele handen maken licht werk, zegt beppe altijd.'

'Over beppe gesproken,' zei Berdien. 'En pake. Die had ik vanmiddag wel verwacht. Jullie niet?'

Maja, die al op weg was naar de gang, bleef staan. 'Je hebt gelijk. Ze hebben beloofd langs te komen. Ik heb het zo druk gehad dat ik helemaal niet meer bij hen heb stilgestaan.'

'Zal ik anders even bellen?' vroeg Thijs.

Maja schudde haar hoofd. 'Nee, laat maar. Ik bel ze onderweg wel even. Maar nu moet ik echt weg. Tot straks allemaal!'

'Dag, mem!' riepen Thijs en de kinderen in koor.

Nadat ze haar telefoon in de carkit had geplaatst, toetste Maja het nummer van haar moeder in. Dat haar ouders nog niets van zich hadden laten horen, dacht ze, terwijl ze de veiligheidsgordel vastgespte, verbaasde haar. Ze hadden niet eens een appje gestuurd om hun kleinzoons te feliciteren. Dat was niets voor hen.

Normaal gesproken reageerden haar ouders meteen op de berichtjes of telefoontjes van haar, Thijs of de kinderen. Terecht had Jetske eens opgemerkt dat pake en beppe nog meer met hun mobieltjes waren vergroeid dan de meeste van haar vriendinnen. Ze waren constant

met die dingen in de weer. Dat ze nu niet reageerden, was dus op zijn zachtst gezegd raar te noemen.

De telefoon ging over.

Maja startte de motor, schakelde en reed achteruit de oprit af. Ze draaide de groene Fiat 500 een kwartslag, waarbij ze de omafiets van Hiltje, die tegen de buitenmuur stond, op een haar na miste. Daarna gaf ze gas en reed de weg op. Op haar portier stond een afbeelding van een staf met daaromheen gekronkeld een slang, de esculaap, die aangaf dat de bestuurster medisch onderlegd was.

De wijk waarin het gezin Franken woonde stond vol mooie, grote huizen, met uitbouwjes, weelderige serres en sprookjesachtige dakkapellen. De gazons waren netjes onderhouden, het gras keurig gemaaid en in de tuinen groeide een rijkdom aan de prachtigste zomerbloeiers, die een subtiel maar heerlijk aroma verspreidden.

Het huis van de Frankens stond aan het einde van de straat, een beetje achteraf van de rest, en keek uit op een landschap van weilanden en slootjes.

Aan het einde van de oprit draaide Maja de Fiat de weg op. Haar ouders hadden nog nooit een verjaardag van de kinderen overgeslagen. Eergisteren had ze heit nog aan de telefoon gehad. Ze hadden over de verjaardag van de tweeling gesproken, over de cadeaus die ze voor hun jongste kleinkinderen op de kop hadden weten te tikken, en heit had beloofd op tijd met mem op het feest te zullen verschijnen. Na afloop zouden ze blijven eten. Thijs had een vegetarische groentelasagne gemaakt die hij alleen maar hoefde op te warmen in de magnetron.

Na een aantal keren overgaan, ging de telefoon naar de voicemail.

‘Hallo, met Tinie,’ klonk de vrolijke, opgewekte stem van haar moeder uit de luidspreker. ‘Ik ben er even niet. Laat een boodschap achter na de piep, dan bel ik je zo snel mogelijk terug.’ Ze pauzeerde even, waarna ze lachend met ‘Piep!’ het voicemailbericht beëindigde.

Ook het toestel van haar vader Ab ging direct over naar de voicemail.

‘Heit,’ besloot Maja ten slotte een boodschap in te spreken. ‘Waarom nemen jullie de telefoon niet op en waarom zijn jullie nog niet bij

ons? De kinderen vragen zich af waar pake en beppe blijven. Thijs is thuis bij de kinderen, ik ben onderweg naar een bevalling. Laat het thuisfront even weten dat jullie oké zijn, goed? Tot straks!' Ze verbrak de verbinding.

Maja bereikte het einde van de straat en naderde een kruising. De vreemde onrust die haar vanaf het moment waarop ze het huis had verlaten plaagde, maakte plaats voor een akelig voor gevoel. Er was toch niets met haar ouders aan de hand?

De claxon van een auto achter haar deed haar opschrikken en verder rijden. Ze stak verontschuldiging een hand omhoog, schakelde en sloeg linksaf, in de richting van het dorpje Wierum, waar Piet en Jannie Bouma woonden.

Wacht eens eventjes! Ineens schoot Maja te binnen dat haar vader had gezegd dat ze eerst nog boodschappen wilden doen voor ze naar het verjaardagsfeest kwamen. Natuurlijk, dat moest het zijn. Heit en mem namen altijd boodschappen mee als ze op visite kwamen. Een paar pakken koffie voor de volwassenen en repen chocolade voor de kinderen. Waarschijnlijk waren die twee de tijd helemaal uit het oog verloren. En ze namen natuurlijk hun telefoons niet op vanwege het simpele feit dat een van hen achter het stuur zat en de ander mee op de weg lette.

Enigszins gerustgesteld reed Maja verder, al bleef het akelige gevoel aan haar knagen dat er misschien toch iets meer aan de hand was...

Ze schudde die nare gedachte van zich af, klemde haar handen om het stuur en haalde diep adem. 'Maja Franken!' sprak ze zichzelf bestraffend toe. 'Nu moet je ophouden je van alles in je hoofd te halen. Er is niets aan de hand met heit en mem. Waarschijnlijk zijn ze al gearriveerd en worden ze op dit moment van alle kanten besprongen door de kinderen!'

Ze voelde zich meteen een stuk beter en besloot vanaf nu alleen aan leuke dingen te denken. Zoals de aanstaande bevalling!

De rit voerde haar door een schilderachtig panorama van weilanden, fraaie boomprijen en slootjes. Er was nauwelijks wind, zelfs buiten het dorp was geen zuchtje merkbaar.

Na een paar minuten moest Maja de brede weg verlaten en een smallere klinkerweg nemen die, zonder beschutting te bieden, dwars tussen de velden door voerde. In de weilanden waren boeren druk aan het werk; ze moesten profiteren van de prachtige nazomer. Er graasden Friese paarden en zwartbonte koeien. De middagzon voelde weldadig aan op haar gezicht. Ze was gelukkig, bedacht ze, terwijl ze het gaspedaal iets verder indrukte. Moe, maar gelukkig. Gelukkig in de liefde, gelukkig met haar gezin en gelukkig in haar werk.

Haar grote liefde was Thijs. Vanaf het moment dat ze elkaar voor het eerst hadden gezien had ze geweten dat hij de ware voor haar was. Ze was amper vijftien geweest – een nieuwkomer, zowel in het dorp als op de middelbare school. Het was de eerste week van het nieuwe schooljaar, geen vriendinnen en ze had zich een beetje geïntimideerd en verloren gevoeld op het grote schoolplein.

Hij zat in de examenklas en was knap, sexy en lid van het plaatselijke voetbalteam. Ze had naar hem gekeken en was direct tot over haar oren verliefd geworden. Liefde op het eerste gezicht. Tot dan toe had ze er nooit in geloofd, maar het was haar overkomen. Hij plaagde haar altijd door te zeggen dat hij er wat langer over had gedaan. Tien minuten om precies te zijn. Zo lang had het geduurd tot hij zich met zijn lot had verzoend.

Sindsdien waren ze samen. Getrouwd toen zij eenentwintig was en hij vierentwintig. Dat was in de periode geweest dat zij haar opleiding Geneeskunde aan de Rijksuniversiteit van Groningen had voltooid en aan haar specialisatie als huisarts was begonnen.

Na zijn opleiding startte Thijs zijn eigen bouwbedrijf en was daar zo succesvol mee, dat hij de eerste jaren van hun huwelijk niet om werk verlegen zat.

Aan hun liefde voor elkaar was nooit iets veranderd, ze waren zo gelukkig met elkaar dat ze het stichten van een gezin voor zich uit hadden geschoven. Zij wilde eerst haar huisartspraktijk opzetten en hij had het druk met uitbreiden van zijn zaak.

Toen de kinderen waren gekomen en er keuzes moesten worden gemaakt – voeden we de kinderen zelf op of nemen we een vaste oppas

in dienst? – had Thijs daar geen moment over hoeven nadenken. Ze had al wel aan hem gemerkt dat hij de uitdaging in zijn werk miste en dat hij toe was aan iets nieuws. Maar dat hij zo onbaatzuchtig was en zijn goede baan wilde opzeggen om fulltime huisman te worden, had niet alleen haar maar ook hun familie en vrienden verrast.

‘Ik doe het met liefde,’ had hij gezegd, toen ze hem had gevraagd of dit wel was wat hij echt wilde. ‘Maak je maar geen zorgen, Maja. Ik ben al een tijdje uitgekeken op mijn werk en bovendien mis ik jou en de kinderen. Ik wil thuisblijven en proberen van mijn hobby mijn werk te maken.’

Met zijn hobby had Thijs koken bedoeld. Hij stond graag in de keuken en eerlijk was eerlijk, hij kookte beter dan zij. Hij vond niets heerlijker dan in de weekenden, wanneer ze vrij was, uitgebreid voor haar en de kinderen te koken.

Maja naderde een kruising en minderde vaart. Thijs en zij hadden de juiste balans weten te vinden voor een heerlijk gezinsleven. Omdat hij een groot deel van het huishouden op zich nam, kon zij zich volledig storten op haar werk. Maar dat wilde niet zeggen dat ze vanaf de zijlijn toekeek hoe Thijs het gezin draaiende hield. Nee, iedere dag zorgde ze ervoor dat ze ’s ochtends allemaal rond de ontbijttafel zaten en ’s avonds gebruikten ze met z’n allen het diner. Als ze het kon redden, ging ze met Thijs naar de ouderavonden en de uitvoeringen van de kinderen. Bovendien was haar praktijk via een tussendeur vanuit het woonhuis te bereiken. Als de kinderen uit school kwamen, liepen ze altijd eerst even bij haar langs voor ze aan hun huiswerk begonnen of gingen spelen.

Maja sloeg rechtsaf, schakelde en reed in de richting van een klein dorpje aan de kust, waarvan de dakpannen op de daken van de huizen en de torenspits in het centrum in het zonlicht glansden. De groene dijk waarop tientallen schapen graasden beschermde het dorp tegen het water van de zee. De zon stond boven de horizon en verkleurde van helgeel naar oranje. De lucht boven het dorpje was wolkeloos, de zee achter de dijk waarvan een klein stukje te zien was, was nagenoeg rimpelloos.

Het huis waar Piet en Jannie woonden bevond zich aan de andere kant van het dorp. Maja moest erdoor rijden om er te komen. Omrijden betekende tijdverlies, en dat kon ze zich nu niet permitteren.

Het dorp bestond uit een honderdtal huizen, die op ongelijke afstand aan beide kanten van de weg stonden. Ze zagen er netjes en goed onderhouden uit en de veelal kleine voortuinen waren met liefde aangelegd. Het esculaapteken op de zijkant van haar auto deed enkele mensen, die op de trottoirs met elkaar stonden te praten, nieuwsgierig opkijken. Glimlachend stak ze haar hand op en reed verder.

In gedachten kon ze de dorpingen al horen praten.

‘Zeg, is dat niet die vrouwelijke dokter uit Burdaard?’

‘Ja, ik herken haar auto.’

‘Wat doet ze hier?’

‘Piet en Jannie Bouma krijgen een kleine. Misschien is het zover!’

In slaperige dorpjes als Burdaard en Wierum ging het leven zijn alledaagse gang. Daar gebeurden geen spannende zaken die de krant haalden. Voor een beetje actie moest je toch al snel in Dokkum of Leeuwarden zijn. Daar gebeurde altijd wel iets.

In de achteruitkijkspiegel zag Maja de dorpingen smoezen en elkaar aanstoten. ‘Maja Franken,’ zei ze tegen zichzelf, terwijl ze een zijstraat in reed, ‘volgens mij ben jij vandaag het nieuws van de dag in Wierum.’